

O krunýři, chmurách a naději pro celé stvoření

Základ kázání: Marek 16,9-15

Hospodine, ty nás znáš a rozumíš našemu myšlení. Kam bychom před tebou utekli? Kdybychom se vydrápali na nebe, dávno tam jsi; a usteleme-li si v hrobě, i tam jsi přítomen. Víš, co máme na srdci a na jazyku ještě dřív, než to vyslovíme. A tak se nás opět ujmi, Bože, ať jdeme tvou cestou věčnou. (Podle Ž 139)

Mk 16,9-15: Když Ježíš ráno prvního dne po sobotě vstal, zjevil se nejprve Marii z Magdaly, z níž kdysi vyhnal sedm démonů. Ona to šla oznámit těm, kteří bývali s ním a nyní truchlili a plakali. Ti, když uslyšeli, že žije a že se jí ukázal, nevěřili. Potom se zjevil v jiné podobě dvěma z nich cestou, když šli na venkov. Ti to šli oznámit ostatním; ale ani těm nevěřili. Konečně se zjevil samým jedenácti, když byli u stolu; káral jejich nevěru a tvrdost srdce, poněvadž nevěřili těm, kteří ho viděli vzkříšeného. A řekl jim: "Jděte do celého světa a kaďte evangelium všemu stvoření."

Nevěřili. Myslím: učedníci. Prostě nevěřili. Nejprve za nimi přišla Marie Magdalena, ta, co jí Ježíš svého času pomohl z jakýchsi nemocí, a řekla učedníkům, že Ježíš opustil hrob a že žije. Jenomže znáte to: někdy s někým mluvíte a připadá vám, že je ten člověk trošinku odtržený od reality, jako by žil víc ve světě svých představ... Zkrátka jí nevěřili.

Pak přišli jacísi dva a že se jim prý Ježíš zjevil cestou, když šli na venkov. Jak se jim zjevil? "V jiné podobě," říkali. No to je tedy zvláštní; a kdože jsou ti dva, co to vyprávěli? Těžko říct, neznáme je. "Aha," uzavřeli to učedníci. A nevěřili.

Do třetice přišel sám Ježíš. Pokáral je za tvrdost srdce a pověřil je úkolem: "Do celého světa se vydejte, ať se dostane úplně ke všem a k celému stvoření dobrá zpráva, kterou potřebují slyšet."

Pokud víme, evangelium podle Marka skončilo těsně před tady tím příběhem. Končilo tím, jak šly ženy od hrobu a že měly uvést ve známost to, že byl Ježíš vzkříšen, ale nikomu nic neřekly, protože se bály. Někomu ten konec se zmínkou o ženách připadal takový nehotový, a tak časem přibyla ještě tady ta poznámka o učednících. To byli mužové, kteří od Ježíše slyšeli, že ho v Jeruzalémě čeká nebezpečí, že mu pánové nahoře budou usilovat o život a nakonec ho o něj i připraví, ale že to nebude znamenat konec. Řekl jim to, věděli to, ale ono je dost těžké si jakkoli představit, co to znamená, a tak si s tím nevěděli rady.

Kdyby někdo chtěl líčit velikány a nezapomenutelné postavy, dělal by to jinak. Učedníci tady z toho vyprávění nevycházejí moc polichoceni. Copak, že se dopustili sem tam nějakých chyb, to se stane každému (tedy ne každý je ochoten to o sobě přiznat, což je spíš další chyba než znak velikosti, ale to je jiná věc). Ale tady teď nejde o sem tam chybičky, nýbrž o to, že učedníci nepochopili to úplně základní a hlavní, proč tu jsou, přestože jim to Ježíš prozradil už předem. Když jim to teď, možná svérázně, připomněli jiní lidé, nebylo to nic platné, nevěřili. Tak tady někde začíná církev (tedy i my), takové jsou předpoklady, s nimiž vyrazíme do boje proti zlu.

Ježíš těm jedenácti nevytýkal, že dvanáctý zradil, ani Petrovo zapření nevyčítal a ani to, že se pak rozutekli. Kárá je za něco jiného: za krunýř na srdci a v mysli. Za tvrdou skořápku, kterou si ten svůj zmatek a strach opevnili, a kdyby se potkali s nadějí, vůbec by ji nepouštěli dovnitř nebo by ji aspoň nahnali do karantény.

Použil jsem teď slovníku spojeného se současnou pandemií, protože to pomůže ilustrovat. Je to, co teď zaplavilo celou planetu, nepřemožitelný zabiják, nebo je to zas jen další z nemocí, které nás holt budou nadále provázet třeba jako chřipka? To vám dnes s jistotou nikdo nepoví. Všichni známe nějaká čísla a grafy a obrázky a něco jsme i zažili, všichni slyšíme ty a ony informace a

něco si z nich každý odvodíme. Ale to, co si odvodíme a co o tom pak říkáme, je z ranku “jak já to vidím”, nikoli z ranku “takhle to je”. A to je rozdíl. Jestli to vidím málem jako signál konce světa, nikdo mě nepřesvědčí, že to tak není. A jestli to беру lehkovážně, sotva mě kdo přiměje to brát jinak. (Většinou jsme samozřejmě někde mezi tím, každý ovšem trochu jinde.) Pro začátek by to chtělo si uvědomit, že když o tom spolu mluvíme, narážejí na sebe dvě “jak já to vidím”, nikoli moje správná realita a tvůj omyl.

Podobně rozumím i průběhu Ježíšovy návštěvy u učedníků. Počítám, že se teď, pár dnů po ukřižování, vraceli k dohadům, kdo za to může, jestli tomu šlo předejít, jak se takových konců do budoucna vyvarovat, jakou roli v tom hráli ti nahoře a co jsme mohli dělat my... A tak dále a tak podobně, tahle “jak já to vidím” se dají řešit donekonečna. Může to přinést i jakýsi užitek, ale cosi má v těch dohaděch a řečech větší roli, než se patří: ten krunýř na srdci, ta skořepina, která sevře myšlení do kruhu a případnou naději vykáže do karantény, ne-li rovnou za hranice jako nevídaného hosta.

Tak za tuhle skořápku a krunýř je Ježíš nepochválil. Víra otevírá dveře k něčemu novému, a kdo se tudy nevydá (protože má za to, že ty dveře stejně nepůjdou otevřít), daleko nedojde. Vy se tudy vydejte a přivítejte k tomu i další, řekl jim Ježíš. Tak začíná církev.

Jestli učedníci opravdu tenkrát diskutovali o tom, kdo Ježíšův konec zavinil a jaké ponaučení si z toho vzít, to nevím. Ať tak či onak, nebylo by moudré do takového krunýře zalézat, když je z něj tehdy Ježíš vedl ven. Pro naši dnešní situaci jako nebezpečný krunýř vnímám sevření, v němž má hlavní slovo strach, sekunduje mu smutek a v záloze čeká panika. Nebezpečné je to nejen proto, že toho využívají vykukové, kteří se hodlají dostat k moci nebo zázračně zbohatnout - tomu se možná nedá úplně zabránit, avšak nebezpečí vidím hlavně v izolaci lidí, ve ztrátě kontaktů, v úzkosti, kterou není s kým sdílet, v tom, že ta naše “jak já to vidím” nemají

na koho narazit a obrousit se.

Neumím řešit pandemii, a tak za sebe těm nahoře tolik nezazlívám chaos, jímž nás zavalují (víc mi vadí odpudivé naparování, jež přitom někteří provozují). Schází však věrohodná nadějná vize: ze všech stran se linou rady, jak se zase dostat na úroveň, na niž jsme byli zvyklí - opravdu je tohle náš cíl? Po krizích bývají lidé rozlíceni na instituce, které jim dost nepomohly, tak jako Ježíšovi a učedníkům v nouzi nepomohlo synedrium, Herodes, Pilát. Dá se jim to vytknout, ale důležitější je, co dál. Kam má vést cesta, kterou se po krizi chceme vydat? A ještě něco k tomu patří: Ježíš nás poslal, ať vyřídíme dobrou zvěst nejen lidem, ale celému stvoření - tak važme, co to znamená a co všechno pod Boží stvoření patří.

Člověk umí ledacos spočítat, předvídat, odhadovat. To uměli velekněží, zákoníci, učedníci, Pilát, kdekdo. Ježíšova dobrá zpráva však přinesla zjištění, že je to možná v životě ještě nějak jinak. Navzdory konci je tu nový začátek, navzdory zavřeným dveřím je otevřeno a před námi je setkávání lidí, mezi které místo strachu přichází Ježíš. Příliš tomu tehdy nevěřili (je to tak dodnes), a přece se to dnes a denně stává skutečností.

Netušíme, Pane, co je před námi, a tím spíš doufáme v tvé milosrdenství a lásku: že nás povedeš po našich cestách svým slovem, že nám budeš dávat směr svou nadějí a že nás přeneseš přes úskalí, jež bychom stěží sami zvládli.

Prosíme tě za všechny, kdo mají obavy z příštích týdnů a měsíců, prosíme tě za ty, kdo propadají smutku nebo dokonce zoufalství.

Prosíme probud' nás a pomoz, ať dokážeme být nablízku těm, kdo to potřebují,

ať dokážeme být přáteli těm, kdo o to stojí,

ať dokážeme neubližovat těm, s kým si málo rozumíme.

Prosíme tě za náš svět společnou prosbou:

Otče náš, který jsi v nebesích, posvět se jméno tvé. Přijď

království tvé. Buď vůle tvá, jako v nebi, tak i na zemi.

Chléb náš vezdejší dej nám dnes. A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům. A neuveď nás v pokušení, ale zbav nás od zlého.

Neboť tvé je království i moc i sláva, navěky. Amen.

Hospodin je váš ochránce, stín po vaší pravici.

Věřte: nezaspí ten, jenž o vás má starost a péči.

Nedopustí, aby vás zničilo to, co člověka ohrožuje, když svítí slunce, ani to, co za noci, když vyjde měsíc.

Vždyť váš život Hospodin chrání od zla - tak je tomu od počátku, kdy jsme ještě ani nebyli, až do posledního dechu, ba i potom.

Milost a pokoj Boží ať vás provázejí, kamkoli půjdete. Amen.